

Kohtuasi C-608/19**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

12. august 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

20. juuni 2019

Apellant:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL)

Vastustaja:

Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C

Põhikohtuasja ese

Apellatsioonkaebus, mille INAIL on esitanud TAR del Veneto (Veneto maakonna halduskohus) otsuse peale, millega rahuldati Zennaro nõue tühistada otsus, millega keelduti andmast toetust, mille kohta oli avaldatud ettevõtjatele suunatud toetust (vähese tähtsusega abi) puudutav avalik teade.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub ELTL artikli 267 alusel selgitada, kuidas on õige tõlgendada määruse nr 1407/2013 sätteid, mis puudutavad vähese tähtsusega abi taotlemist ning sellise abi jaoks ette nähtud 200 000-eurose ülemmäära ületamist, sealhulgas seoses taotleva ettevõtja võimalusega teha vajalikke parandusi, et ikka ülemmäära piiresse jääda.

Eelotsuse küsimus

Kas määruse nr 1407/2013 artiklites 3 ja 6 sätestatud eeskirju abi andmise kohta tuleb tõlgendada nii, et taotleval ettevõtjal, kes on varasemate toetuste kumuleerumise tõttu ületanud lubatava abi ülemmäära, on võimalik – kuni taotletud toetuse tegeliku väljamaksmiseni – otsustada rahastuse vähendamise kasuks (projekti muutes või sellest uut varianti esitades) või loobuda (täielikult või osaliselt) varasematest toetustest, mille ta võib olla juba kätte saanud, et ikka lubatava ülemmäära piiresse jääda; ning kas samu sätteid tuleb tõlgendada nii, et need loetletud erinevad võimalused (muutmine või loobumine) kehtivad ka siis, kui liikmesriigi õigusnormides ja/või abi andmist puudutavas avalikus teates ei ole neid sõnaselgelt ette nähtud?

Viidatud liidu õigusnormid

Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes; eriti põhjendused 3, 10, 21 ja 22, artikli 3 lõiked 2, 4 ja 7 ning artikli 6 lõige 5.

Viidatud Itaalia meetmed

2013. aasta teade “2013. AASTA AVALIK TEADE: TOETUSED ETTEVÖTJATELE TÖÖTERVISHOIU- JA -OHUTUSMEETMETE VÕTMISEKS vastavalt seadusandliku dekreeedi 81/2008 hilisemaid muudatusi ja täiendusi sisaldava redaktsiooni artikli 11 l[õike] 1 punktile a ja l[õikele] 5”.

Faktiliste asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 Ettevõtja Zennaro, kes on praeguses apellatsioonimenetluses vastustaja, esitas 2013. aasta avaliku raamteate peale nõuetekohase rahastustaotluse ning INAIL teatas talle 30. oktoobril 2014, et tema projekt on vastu võetud ning et tal on võimalik saada ettemakse, mida ettevõtja seejärel tõepoolest paluski.
- 2 Avaliku teatega seotud edasise menetluse käigus selgus aga, et kõigest kaks kuud varem oli Veneto maakond võimaldanud äriühing Zennarol saada täiendavat Euroopa rahastust, mida loetakse samuti riigiabiks, ning koos ühe teise avaliku rahastusega, mida sama ettevõtja oli varem saanud, ületas selle summa vähese tähtsusega abi 200 000-eurose künnise, mis oli kõnealuseks kolmeaastaseks ajavahemikuks ette nähtud.
- 3 Sellist olukorda arvesse võttes esitas vastustaja enne projekti elluviimist selleks, et kõnealuse ülemmäära ületamist vältida, 12. augustil 2015 INAILile projektist teise variandi, milles vähendas kogumaksumust, et ikka lubatud ülemmäära piiresse jääda.

- 4 INAIL teatas 18. novembri 2015. aasta otsusega, et vastustajale ei saa rahastust anda, ning välistas selle osalise andmise võimaluse, kui vastustaja ei loobu varasemast rahastusest täielikult.
- 5 Vastustaja palus esimese astme kohtus (TAR del Veneto (Veneto maakonna halduskohus) selle otsuse tühistada, teatades INAILile, et on varem saanud maakondlikust toetusest loobunud.
- 6 6. juunil 2016 kinnitas INAIL, et ta ei anna rahastust, kuna määruse nr 1407/2013 ette nähtud ülemmäär on ületatud ning toetuse osaline andmine läheks vastuollu sama määruse artikli 3 lõikega 7.
- 7 Vastustaja on palunud tühistada ka 6. juuni 2016. aasta akti.
- 8 Esimese astme kohus rahuldab kaebuse, võttes arvesse Euroopa Komisjoni konkurentsipäidirektoraadi sõnaselget soovitusi, millega vastati vastustaja küsimusele määruse nr 1407/13 artikli 3 lõike 7 tõlgendusvõimaluste kohta.
- 9 Oma vastuses nõustus peadirektoraat nimelt võimalusega, et toetust andev avalikõiguslik üksus võiks toetust proportsionaalselt vähendada, et kõnealusest künnisest kinni pidada, ning et seda, millist võimalust eelistada, tuleb otsustada liikmesriikide ametiasutustel, kuna mõlemad lahendused – nii toetuse proportsionaalne vähendamine kui ka täielik keeldumine toetuse andmisest – on liidu õigusega teoreetiliselt kooskõlas.
- 10 Esimese astme kohus leidis ka, et INAIL oleks pidanud avalikus teates sõnaselgelt väljendama, et ta tõlgendab määruse nr 1407/13 artikli 3 lõiget 7 kitsalt.
- 11 INAIL kaebas esimese astme kohtu otsuse edasi Consiglio di Statole (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), kes on esitanud eelotsusetaotluse.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 12 INAIL väidab, et konkreetsemalt ei ole toetuse osaline andmine kooskõlas määruse nr 1407/2013 artikli 3 lõikega 7, kuna tema arvates loetakse vähese tähtsusega abi antuks siis, kui ettevõtjale on antud õigus seda saada, olenemata sellest, kas see on tegelikult välja makstud.
- 13 Ülemmäärast kinnipidamist kontrollitakse aga toetuse andmise ajal, see tähendab, taotluse vastuvõtmise etapis. Kui taotlejal on vaja teha parandusi, tuleb tal need seega teha selles etapis, mitte sellistes hilisemates etappides nagu aruandlus või faas, kus ametiasutus kontrollib ettevõtjate deklareeritud andmeid.
- 14 Oma seisukoha kinnituseks viitab INAIL 2013. aasta teate punktidele ning järeldeb sellest, et ettevõtjale abi andmisega nõustumine on juba ise asjaolu, mida tuleb vähese tähtsusega abisumma arvutamisel arvesse võtta: seda asjaolu ei saa

mõjutada projektist teist varianti esitades, vaid ainult loobudes varasemast abist, mis on juba antud ning mis kumuleeruks taotletava abiga.

- 15 Järelikult oleks vastustaja INAILi arvates pidanud enne abi andmist võtma vaevaks kontrollida, ega taotletava abi saamise õiguse andmine ei too kaasa 200 000,00 euro suuruse ülemmäära ületamist: hiljem ei olnud tal enam võimalust ei projektist uue variandi esitamiseks, et rahastamissummat vähendada, ega varasemast rahastusest osaliseks loobumiseks. Ainus võimalik lahendus oleks olnud varasemast abist täielikult loobuda.
- 16 Lisaks tuleb INAILi arvates tõlgendada määruse nr 1407/2013 sätteid kitsalt ning nende kohaldamiseks ei ole vaja, et neile oleks kõnealuses avalikus teates viidatud.
- 17 Vastustaja väidab seevastu, et avalikust teatest tuleneb võimalus esitada projektist variante, et algset abi andmise kohta tehtud otsust mõjutada, vastasel korral oleks selles teates tulnud sõnaselgelt väljendada, et vähese tähtsusega abi ülemmäärast kinnipidamist kontrollitakse varem, see tähendab, projekti abikõlblikkuse uurimise etapis.
- 18 Samuti viitab vastustaja määruse nr 1407/2013 artikli 6 lõikele 5, väites, et saadud vähese tähtsusega abi kogusumma deklareerimine ning deklareeritud andmete kontrollimine pärast seda ei saa puudutada ainult seda olukorda, milles ettevõtja on ajal, mil tehakse esimene abi andmise otsus, vaid need peavad puudutama saadud abist tulenevat olukorda tervikuna.
- 19 Viimaks on vähese tähtsusega abi puudutava normistiku tõlgendus, mille on andnud INAIL, vastustaja arvates liiga kitsas ning kahjustaks ettevõtjate huve, minnes vastuollu kõnealuse normistiku eesmärgiga, nimelt ettevõtjate halduskoormuse kergendamisega piiratud suurusega abi korral.

Eelotsusetaotluse põhistuse lühiülevaade

- 20 Analüüsidest kõnealuse avaliku teate punkte, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus võimalikuks mõlemat menetluspoolte pakutud lahendust.
- 21 Tema arvates ei ole määravad ka määruse nr 1407/2013 eelviidatud sätted: artikli 3 lõikes 4 sätestatu, mille kohaselt tuleb „abi andmise“ ajana käsitada aega, mil ettevõtjale antakse õigus seda saada, sõltumata abi väljamaksmise kuupäevast, ei välista seda, et menetlus võib olla kohaldatava riigisisese normistiku kohaselt liigendatum, hõlmates ka künnisest kinnipidamise (vastavalt artikli 6 lõikele 3) eelnevat kontrollimist, nii et abi saamise õigust võib lugeda „antuks“ alles siis, kui seda on kontrollitud.
- 22 Samasugused kaalutlused puudutavad saadud abi deklareerimist ning seda, millal võib/tuleb vajaduse korral varasemast abist loobuda (kas tingimata enne eelmise abi tegelikku väljamaksmist või ka hiljem).

- 23 Viimase astme kohtuna leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et ta on kohustatud pöörduma Euroopa Kohtu poole, kuna ta ei ole Euroopa Kohtu praktikast leidnud teavet, mis võimaldaks tal kõnealuses valdkonnas kehtivate liidu õigusnormide üle otsustada, võttes eriti arvesse, kui tähtsad toetusmeetmed ettevõtjatele majanduslikult on.

TÖÖDOKUMENT